

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ВИРОБІВ ІЗ ХУТРА

Шурдук І.В., Берлінова Л.В.

Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України,

м. Полтава, Україна

sinnes2007@gmail.com, uecfxyrj@ukr.net

При проведенні судово-товарознавчих експертиз нерідко об'єктами дослідження виступають хутряні вироби. Це пояснюється тим, що верхній одяг з натурального хутра користується постійним попитом серед споживачів. Асортимент хутряних виробів досить різноманітний, при цьому слід враховувати не тільки видові відмінності, але і сировинні напівфабрикати, які використовуються для пошиття виробу, оскільки їх вартість безпосередньо впливає на вартість готового виробу. Як правило, на експертизу надаються вироби, які вже були в експлуатації та мають характерні видозміни, що виникли в процесі їх носіння, зберігання та догляду, інколи вони можуть мати сліди ремонту та хімічного чищення. Всі перераховані особливості слід враховувати при проведенні дослідження. На вартість хутряного виробу впливає ступінь зносу та наявність дефектів зовнішнього вигляду. При цьому експерту слід враховувати всі види зносу: фізичний, моральний та пасивний знос. Щодо дефектів, які мають вплив на розрахунок вартості хутряного виробу, то має значення їх місце розташування, причини виникнення, можливість усунення, умови виявлення (явні, приховані) тощо. Розрахунок втрати якості хутряних виробів може бути здійснений залежно від наявних даних із врахуванням терміну експлуатації або виходячи з показників товарного стану та наявності дефектів [1]. Одним із вагомих факторів, які повинен враховувати експерт при оцінюванні виробів із хутра, є врахування показника зносостійкості, який, наприклад, для хутра видри становить 20 сезонів; для соболя – 12 сезонів; для норки – 10 сезонів; для песця, куниці – 7 сезонів; каракулі, овчини – 6 сезонів; лисиці, ондатри, нутрії – 5-5,5 сезонів; білки та кролика стриженого – 4 сезони; кролика довговолового – 2 сезони; зайця – 0,8 сезонів [2].

Хутряні вироби відрізняються від інших товарів тим, що хутро відноситься до матеріалів білкового походження, а, як відомо, білок піддається руйнуванню в процесі його старіння [2]. Саме тому помилково багато споживачів вважають, що виріб, який придбаний та не перебував в експлуатації, але зберігався довготривалий час не змінює своєї споживчої привабливості, проте результат такого старіння буде інтенсивно проявлятися при подальшому носінні виробу. При цьому особлива увага повинна приділятися правильному зберіганню виробів із хутра (недопустимість зберігання в полімерних пакетах, достатність провітрюваності, відповідній температурі та вологості тощо). Зазвичай в розпорядженні експерта відсутня інформація щодо перерахованих умов, тому доцільним є подання товарних чеків та інших документів, які підтверджуються дату придбання виробу та дадуть змогу експерту проаналізувати більшу кількість факторів, що впливають на споживчу цінність досліджуваного виробу. При проведенні експертизи експерт повинен особливу увагу звертати на хутряні вироби, які піддавалися хімічному чищенню або фарбуванню. Сліди від чищення або фарбування можуть проявлятися як у вигляді видимих змін (незначна різовідтінковость покриття, утворення нехарактерних заломів, лас тощо), так і невидимих, які впливають на структурно-механічні властивості хутра, що також впливає на вартість виробу.

Таким чином, при визначенні вартості виробів із хутра експерт повинен врахувати низку факторів, особливо при дослідженні виробів, що були в експлуатації.

Список використаної літератури

1. Желавська О. О. Методичні рекомендації «Розрахунок втрати якості непродовольчих товарів у зв'язку з їх зносом та наявністю дефектів, який використовується при проведенні товарознавчих досліджень». Київ. 1999. 43 с.
2. Байдакова Л.І. Товарознавство. Непродовольчі товари: взуттєві і хутряні вироби / Підручник.– К.: Вища шк., 2007. 183 с.